

PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D.NIŠ

Polugodišnji izveštaj Društva
za prvih šest meseci poslovne 2023. godine

Sadržaj

Strana

Bilans stanja - aktiva	1
Bilans stanja - pasiva	3
Bilans uspeha.....	7
Izveštaj o ostalom rezultatu.....	10
Izveštaj o tokovima gotovine	12
Izveštaj o promenama na kapitalu	14
Napomene uz finansijske izveštaje	15
Polugodišnji izveštaj o poslovanju Društva.....	54
Izjava lica odgovornih za sastavljanje polugodišnjeg izveštaja.....	56

Bilans stanja na dan 30.06.2023. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	Iznos	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0001		-	-	-
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		6.303.549	6.236.101	-
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	18	478.745	472.228	-
010	1. Ulaganja u razvoj	0004		-	-	-
011, 012 i 014	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala nematerijalna imovina	0005	18	478.745	469.295	-
013	3. Gudvil	0006		-	-	-
015 i 016	4. Nematerijalna imovina uzeta u lizing i nematerijalna imovina u pripremi	0007	18	-	2.933	-
017	5. Avansi za nematerijalnu imovinu	0008		-	-	-
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	19, 20	5.793.716	5.729.827	-
020, 021 i 022	1. Zemljište i građevinski objekti	0010	19	1.134.451	1.164.073	-
023	2. Postrojenja i oprema	0011	19	3.710.025	3.852.160	-
024	3. Investicione nekretnine	0012		-	-	-
025 i 027	4. Nekretnine, postrojenja i oprema uzeti u lizing i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0013	19, 20	893.041	673.648	-
026 i 028	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0014	19	15.452	16.790	-
029 (deo)	6. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u zemlji	0015		-	-	-
029 (deo)	7. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u inostranstvu	0016	19	40.747	23.156	-
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA	0017		-	-	-
04 i 05	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018		31.088	34.046	-
040 (deo), 041 (deo) i 042 (deo)	1. Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	0019	21, 23	2.577	2.577	-
040 (deo), 041 (deo), 042 (deo)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	0020		-	-	-
043, 050 (deo) i 051 (deo)	3. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u zemlji	0021		-	-	-
044, 050 (deo), 051 (deo)	4. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u inostranstvu	0022		-	-	-

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	Iznos	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
045 (deo) i 053 (deo)	5. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u zemlji	0023		-	-	-
045 (deo) i 053 (deo)	6. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u inostranstvu	0024		-	-	-
046	7. Dugoročna finansijska ulaganja (hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)	0025		-	-	-
047	8. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0026		-	-	-
048, 052, 054, 055 i 056	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja	0027	22	28.511	31.469	-
28 (deo), osim 288	V. DUGOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0028		-	-	-
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0029	15	328.042	294.647	-
	G. OBRTNA IMOVINA (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057+ 0058)	0030		27.344.053	25.296.509	-
Klasa 1, osim grupe računa 14	I. ZALIHE (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	24	4.142.703	3.981.313	-
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0032	24	243.411	166.684	-
11 i 12	2. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi	0033		-	-	-
13	3. Roba	0034	24	3.894.620	3.779.969	-
150, 152 i 154	4. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u zemlji	0035	24	4.672	34.660	-
151, 153 i 155	5. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u inostranstvu	0036	24	-	-	-
14	II. STALNA IMOVINA KOJA SE DRŽI ZA PRODAJU I PRESTANAK POSLOVANJA	0037		-	-	-
20	III. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	23, 25	5.436.266	5.303.286	-
204	1. Potraživanja od kupaca u zemlji	0039	25	4.476.705	4.957.215	-
205	2. Potraživanja od kupaca u inostranstvu	0040	25	82.060	38.117	-
200 i 202	3. Potraživanja od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u zemlji	0041		-	-	-
201 i 203	4. Potraživanja od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u inostranstvu	0042	25	877.501	307.954	-
206	5. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0043		-	-	-
21, 22 i 27	IV. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (0045 + 0046 + 0047)	0044		1.751.160	1.197.718	-
21, 22 osim 223 i 224, i 27	1. Ostala potraživanja	0045	23, 25	1.751.160	1.197.718	-
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0046		-	-	-

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	Iznos	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
224	3. Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0047		-	-	-
23	V. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048		146.269	162.500	-
230	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matično i zavisna pravna lica	0049		-	-	-
231	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica	0050		-	-	-
232, 234 (deo)	3. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u zemlji	0051		-	-	-
233, 234 (deo)	4. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u inostranstvu	0052		-	-	-
235	5. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	0053		-	-	-
236 (deo)	6. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	0054		-	-	-
237	7. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0055		145.750	145.750	-
236 (deo), 238 i 239	8. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0056		519	16.750	-
24	VI. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	0057	23, 26	7.361.479	8.913.755	-
28 (deo), osim 288	VII. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0058	27	8.506.176	5.737.937	-
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		33.975.644	31.827.257	-
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0060	36	17.034.496	16.661.541	-
	PASIVA					
	A. KAPITAL (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	28	14.888.935	17.729.716	-
30, osim 306	I. OSNOVNI KAPITAL	0402	28	11.461.033	11.461.033	-
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0403		-	-	-
306	III. EMISIONA PREMIJA	0404		-	-	-
32	IV. REZERVE	0405		-	-	-
330 i potražni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	V. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0406	28, 29	42.432	47.452	-
dugovni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0407	28	-	-	-
34	VII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0409 + 0410)	0408	28, 30	3.385.470	6.221.231	-

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	Iznos	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0409		-	-	-
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0410	30	3.385.470	6.221.231	-
	VIII. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0411		-	-	-
35	IX. GUBITAK (0413 + 0414)	0412		-	-	-
350	1. Gubitak ranijih godina	0413		-	-	-
351	2. Gubitak tekuće godine	0414		-	-	-
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (0416 + 0420 + 0428)	0415		309.652	316.860	-
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0417+0418+0419)	0416	31	206.494	194.211	-
404	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0417	31	183.552	169.901	-
400	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0418		-	-	-
40, osim 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	0419	31	22.942	24.310	-
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420	32	103.158	122.649	-
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0421		-	-	-
411 (deo) i 412 (deo)	2. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0422		-	-	-
411 (deo) i 412 (deo)	3. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0423		-	-	-
414 i 416 (deo)	4. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	0424	32	103.158	122.649	-
415 i 416 (deo)	5. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu	0425		-	-	-
413	6. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti	0426		-	-	-
419	7. Ostale dugoročne obaveze	0427		-	-	-
49 (deo), osim 498 i 495 (deo)	III. DUGOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0428		-	-	-
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0429		-	-	-
495 (deo)	G. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	0430		-	-	-
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		18.777.057	13.780.681	-
467	I. KRATKOROČNA REZERVISANJA	0432	34	68.434	72.894	-
42, osim 427	II. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	32	115.707	108.843	-
420 (deo) i 421 (deo)	1. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0434		-	-	-

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	Iznos	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
420 (deo) i 421 (deo)	2. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0435		-	-	-
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo), i 429 (deo)	3. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu domaće banke	0436	32	115.707	108.843	-
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	4. Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka	0437		-	-	-
423, 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	5. Krediti, zajmovi i obaveze iz inostranstva	0438		-	-	-
426	6. Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	0439		-	-	-
428	7. Obaveze po osnovu finansijskih derivata	0440		-	-	-
430	III. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0441		-	-	-
43, osim 430	IV. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0443 + 0444 + 0445 + 0046 + 0447 + 0448)	0442	33	6.127.357	7.180.267	-
431 i 433	1. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u zemlji	0443	33	152.313	216.961	-
432 i 434	2. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u inostranstvu	0444	33	3.946.155	4.822.510	-
435	3. Obaveze prema dobavljačima u zemlji	0445	33	1.802.493	1.798.728	-
436	4. Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	0446	33	226.396	342.068	-
439 (deo)	5. Obaveze po menicama	0447		-	-	-
439 (deo)	6. Ostale obaveze iz poslovanja	0448		-	-	-
44,45,46, osim 467, 47 i 48	V. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (0450 + 0451 + 0452)	0449		11.607.503	5.383.175	-
44, 45 i 46 osim 467	1. Ostale kratkoročne obaveze	0450	34	6.527.022	209.747	-
47,48 osim 481	2. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	0451	35	4.929.448	4.950.561	-
481	3. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0452	35	151.033	222.867	-
427	VI. OBAVEZE PO OSNOVU SREDSTAVA NAMENJENIH PRODAJI I SREDSTAVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	0453		-	-	-
49 (deo) osim 498	VII. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0454	35	858.056	1.035.502	-
	Đ. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = 0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455		-	-	-

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	Iznos	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	E. UKUPNA PASIVA (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		33.975.644	31.827.257	-
89	Ž. VANBILANSNA PASIVA	0457	36	17.034.496	16.661.541	-

Bilans uspeha za period od 01.01. do 30.06.2023. godine

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	-u hiljadama dinara- I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001	5	14.982.794	13.973.339
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004)	1002	5	11.090.777	9.686.368
600, 602 i 604	1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1003	5	10.709.864	9.433.857
601, 603 i 605	2. Prihodi od prodaje roba na inostranom tržištu	1004	5	380.913	252.511
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1006 + 1007)	1005	5	3.891.377	4.285.562
610, 612 i 614	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1006		-	-
611, 613 i 615	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1007	5	3.891.377	4.285.562
62	III. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1008		-	-
630	IV. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1009		-	-
631	V. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1010		-	-
64 i 65	VI. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1011	5	640	1.409
68, osim 683, 685 i 686	VII. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1012	5	-	-
	B. POSLOVNI RASHODI (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013	6	11.328.593	10.124.078
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1014	6	5.024.847	4.240.696
51	II. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	1015	6	598.089	556.188
52	III. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1017 + 1018 + 1019)	1016	6, 7	1.162.720	943.648
520	1. Troškovi zarada i naknada zarada	1017		786.483	689.962
521	2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1018		120.101	111.924
52 osim 520 i 521	3. Ostali lični rashodi i naknade	1019		256.136	141.762
540	IV. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1020	6	583.848	608.787
58, osim 583, 585 i 586	V. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1021	6	5.294	676
53	VI. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1022	6,8	1.785.796	1.716.080
54, osim 540	VII. TROŠKOVI REZERVISANJA	1023	6, 31	12.646	10.776
55	VIII. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1024	6, 9	2.155.353	2.047.227
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1013) ≥ 0	1025		3.654.201	3.849.261
	G. POSLOVNI GUBITAK (1013 - 1001) ≥ 0	1026		-	-
	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	10	293.021	88.074
660 i 661	I. FINANSIJSKI PRIHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1028		-	-
662	II. PRIHODI OD KAMATA	1029	10	256.956	48.393

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1030	10	36.065	39.681
665 i 669	IV. OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	1031		-	-
	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	11	34.190	86.798
560 i 561	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1033		-	-
562	II. RASHODI KAMATA	1034	11	9.072	8.470
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1035	11	25.118	78.328
565 i 569	IV. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1036		-	-
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1027 - 1032) ≥ 0	1037		258.831	1.276
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1027) ≥ 0	1038		-	-
683, 685 i 686	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1039		-	106
583, 585 i 586	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1040		-	585
67	J. OSTALI PRIHODI	1041	12	130.672	65.965
57	K. OSTALI RASHODI	1042	13	53.704	56.412
	L. UKUPNI PRIHODI (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		15.406.487	14.127.484
	L.J. UKUPNI RASHODI (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		11.416.487	10.267.873
	M. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1043 - 1044) ≥ 0	1045	14	3.990.000	3.859.611
	N. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1044 - 1043) ≥ 0	1046		-	-
69-59	NJ. POZITIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1047		-	-
59- 69	O. NEGATIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU GUBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1048		-	-
	P. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049	14	3.990.000	3.859.611
	R. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050		-	-
	S. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1051	14	637.774	603.639
722 dug. saldo	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1052		-	-
722 pot. saldo	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1053	14	33.244	7.151
723	T. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1054		-	-
	Ć. NETO DOBITAK (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		3.385.470	3.263.123

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	U. NETO GUBITAK (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1057		-	-
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1058		-	-
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1059		-	-
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1060		-	-
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1061	16	286	279
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1062		-	-

Izveštaj o ostalom rezultatu za period od 01.01. do 30.06.2023. godine

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1055)	2001	30	3.385.470	3.263.123
	II. NETO GUBITAK (AOP 1056)	2002		-	-
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilans uspeha u budućim periodima				
330	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		-	-
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		-	-
331	2. Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobici	2005		-	-
	b) gubici	2006	28, 29	854	181
333	3. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobici	2007		-	-
	b) gubici	2008		-	-
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilans uspeha u budućim periodima				
332	1. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobici	2009		-	-
	b) gubici	2010	28, 29	4.166	20
334	2. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobici	2011		-	-
	b) gubici	2012		-	-
335	3. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobici	2013		-	-
	b) gubici	2014		-	-
336	4. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobici	2015		-	-
	b) gubici	2016		-	-
337	5. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat				
	a) dobici	2017		-	-
	b) gubici	2018		-	-
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		-	-

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		5.020	201
	III. ODLOŽENI PORESKI RASHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		-	-
	IV. ODLOŽENI PORESKI PRIHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2022		-	-
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023		-	-
	VI. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024		5.020	201
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025		3.380.450	3.262.922
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026		-	-
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2028 + 2029) = AOP 2025 ≥ 0 ili AOP 2026 > 0	2027		-	-
	1. Pripisan matičnom pravnom licu	2028		-	-
	2. Pripisan učešćima bez prava kontrole	2029		-	-

Izveštaj o tokovima gotovine za period od 01.01. do 30.06.2023. godine

-u hiljadama dinara-

P O Z I C I J A	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 4)	3001	39.860.364	39.816.319
1. Prodaja i primljeni avansi u zemlji	3002	36.090.054	33.807.680
2. Prodaja i primljeni avansi u inostranstvu	3003	3.678.424	5.939.948
3. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3004	-	-
4. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3005	91.886	68.691
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 8)	3006	41.178.485	35.423.106
1. Isplate dobavljačima i dati avansi u zemlji	3007	4.082.537	3.831.643
2. Isplate dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	3008	7.499.526	6.953.312
3. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3009	1.057.489	961.547
4. Plaćene kamate u zemlji	3010	2.792	645
5. Plaćene kamate u inostranstvu	3011	-	-
6. Porez na dobitak	3012	709.608	603.361
7. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3013	27.764.907	22.984.640
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	3014	61.626	87.958
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I - II)	3015	-	4.393.213
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II - I)	3016	1.318.121	-
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3017	246.533	52.793
1. Prodaja akcija i udela	3018	-	-
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3019	1.810	152
3. Ostali finansijski plasmani	3020	-	-
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3021	244.723	52.641
5. Primljene dividende	3022	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3023	507.039	423.091
1. Kupovina akcija i udela	3024	-	-
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3025	507.039	423.091
3. Ostali finansijski plasmani	3026	-	-
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	3027	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	3028	260.506	370.298
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 7)	3029	-	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3030	-	-
2. Dugoročni krediti u zemlji	3031	-	-
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3032	-	-
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3033	-	-
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3034	-	-
6. Ostale dugoročne obaveze	3035	-	-

P O Z I C I J A	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
7. Ostale kratkoročne obaveze	3036	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 8)	3037	1.294	722
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3038	-	-
2. Dugoročni krediti u zemlji	3039	-	-
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3040	-	-
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3041	-	-
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3042	-	-
6. Ostale obaveze	3043	-	-
7. Finansijski lizing	3044	-	-
8. Isplaćene dividende	3045	1.294	722
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	3046	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	3047	1.294	722
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001 + 3017 + 3029)	3048	40.106.897	39.869.112
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3006 + 3023 + 3037)	3049	41.686.818	35.846.919
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3048 - 3049) ≥ 0	3050	-	4.022.193
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3049 - 3048) ≥ 0	3051	1.579.921	-
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3052	8.913.755	6.830.232
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3053	46.600	35.622
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3054	18.955	83.962
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	7.361.479	10.804.085

Izveštaj o promenama na kapitalu za period od 01.01. do 30.06.2023. godine

-u hiljadama dinara-

Pozicija	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2022. godine	11.461.033	23.839	5.387.717	16.872.589
Ukupno povećanje u 2022. godini	-	23.613	6.221.231	6.244.844
Ukupno smanjenje u 2022. godini	-	-	(5.387.717)	(5.387.717)
Stanje na dan 31. decembar 2022. godine	11.461.033	47.452	6.221.231	17.729.716
Ukupno povećanje u 2023. godini	-	-	3.385.470	3.385.470
Ukupno smanjenje u 2023. godini	-	(5.020)	(6.221.231)	(6.226.251)
Stanje na dan 30. jun 2023. godine	11.461.033	42.432	3.385.470	14.888.935

Izjava upozorenja

Ovaj polugodišnji izveštaj, kao i finansijski izveštaji na dan 30. jun 2023. godine, nisu bili predmet revizije.

Napomene uz finansijske izveštaje

1. Opšte informacije

Osnovna delatnost Philip Morris Operations a.d. Niš ("Društvo") je proizvodnja i prodaja duvanskih proizvoda. Sedište Društva se nalazi u Nišu, Bulevar 12. februar br. 74.

Philip Morris Holland Holdings BV je vlasnik 87,52% ukupnog kapitala Društva na dan 30. jun 2023. godine. "Matično Društvo" Philip Morris Holland Holdings BV i Društva je Philip Morris International Inc, New York, USA („PMI Inc.“).

Akcijama Društva se javno trguje na Beogradskoj berzi. Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora Društva 26. septembra 2023. godine.

U toku prve polovine 2023. godine prosečan broj zaposlenih u Društvu na osnovu stanja krajem svakog meseca bio je 623 zaposlenih (u toku prve polovine 2022. godine: 587 zaposlenih).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su dosledno primenjene na sve prikazane godine, osim ukoliko nije naznačeno drugačije.

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja

Društvo je sastavilo ove finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (u daljem tekstu "Zakon"), kao i drugim propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije. Propisi Republike Srbije koji se primenjuju na finansijske izveštaje Društva na dan 30. jun 2023. godine i za prvih šest meseci poslovne 2023. godine odstupaju od MSFI i MRS u sledećim aspektima finansijskog izveštavanja:

- Društvo je ove finansijske izveštaje sastavilo u skladu sa zahtevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 89/2020) i formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja i sadržini i formi obrasca statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike („Službeni glasnik RS“, br. 89/2020), koji odstupa od formata definisanog u MRS 1 (revidiran) – „Prikazivanje finansijskih izveštaja“ i MRS 7 – „Izveštaj o tokovima gotovine“.
- Rešenje Ministarstva finansija Republike Srbije br. 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine (Službeni glasnik Republike Srbije br. 92/2019) utvrđuje da zvanične standarde čine zvanični prevodi Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja koji uključuju Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovne tekstove Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), osnovne tekstove MSFI izdate od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja (nastavak)

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu da imaju na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Društva, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u Napomeni 3.

Osnove računovodstva

Ovi finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi istorijskog troška. Pomenuti finansijski izveštaji su prikazani u dinarima Republike Srbije („RSD“), a sve vrednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (RSD'000), osim ako je drugačije naznačeno.

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su navedene u napomenama u nastavku.

2.1.1 Usvajanje novih i izmenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja

Usvojeni standardi i računovodstvene politike su u skladu s onima iz prethodne finansijske godine.

2.2 Koncept nastavka poslovanja

Ovi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

Početkom 2022. godine došlo je do povećane nestabilnosti na finansijskom i robnom tržištu usled eskalacije političkih tenzija u Ukrajini, praćenih međunarodnim sankcijama određenim ruskim kompanijama. Društvo je sagledalo uticaj sukoba između Ukrajine i Rusije na poslovanje Društva uzimajući u obzir:

- (i) finansijsku poziciju i rezultate poslovanja,
- (ii) kapital i finansijska sredstva, uključujući likvidnost Društva,
- (iii) potražnju za proizvodima i uslugama,
- (iv) lanac snabdevanja i distribuciju proizvoda.

Do dana objavljivanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo značajnog uticaja pomenutog sukoba na poslovanje Društva, međutim, buduće efekte je teško predvideti.

Rukovodstvo Društva intenzivno prati i procenjuje potencijalne efekte izazvane ovom situacijom i preduzima sve neophodne mere kako bi održalo sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, a kako bi akcionarima obezbedilo dividende i očuvalo optimalnu strukturu kapitala.

2.3 Izveštavanje o segmentima

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.4 Preračunavanje stranih valuta

a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u dinarima (RSD) bez obzira na to da li RSD predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom srednjeg kursa Narodne banke Srbije na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz i) izmirenja takvih transakcija i iz ii) preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na dan bilansa stanja, priznaju se u bilansu uspeha u periodu kada nastanu.

Pozitivne i negativne kursne razlike prikazuju se u bilansu uspeha u okviru pozicije „Finansijski prihodi / rashodi“.

2.5 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po ceni koštanja. Nematerijalna ulaganja se amortizuju na sistematskoj osnovi tokom korisnog veka trajanja, osim ukoliko imaju neograničen korisni vek trajanja. Obračun amortizacije počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu i prestaje u momentu ranijem od momenta kada je sredstvo klasifikovano kao sredstvo raspoloživo za prodaju i momenta kada je sredstvo povučeno iz upotrebe ili otuđeno. Rezidualna vrednost nematerijalnih ulaganja sa ograničenim korisnim vekom trajanja je nula.

Društvo prepoznaje kao nematerijalna ulaganja sledeća sredstva:

- Pravo na korišćenje zemljišta dobijeno od trećih lica, sa neograničenim korisnim vekom trajanja. Vrednost prava na korišćenje zemljišta se godišnje testira na obezvređenje i vodi se po vrednosti umanjenoj za akumulirane troškove obezvređenja;
- Stečene licence računarskih softvera u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju primenom proporcionalne metode u toku njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe, koji varira od 3 do 5 godina;
- Troškovi koji su vezani za razvoj ili održavanje računarskog softvera se priznaju u bilansu uspeha u periodu kada nastanu. Direktni troškovi koji se mogu povezati sa razvojem jedinstvenih softverskih proizvoda, a koje kontroliše Društvo i koji će generisati ekonomsku korist veću od nastalih troškova u toku jedne godine, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove rada tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo relevantnih režijskih troškova, direktno vezanih za pripremu interno razvijenog sredstva za upotrebu. Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe (ne duže od pet godina).

Istraživanje i razvoj

Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Troškovi nastali na razvoju nekog projekta (koje se odnose na projektovanje i testiranje novih ili unapređenih proizvoda) priznaju se kao nematerijalna ulaganja ukoliko su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- tehnički je izvodljivo kompletiranje nematerijalnog ulaganja tako da bude raspoloživo za upotrebu ili prodaju;
- postoji namera rukovodstva da kompletira nematerijalno ulaganje i da isto koristi ili proda;
- postoji mogućnost korišćenja ili prodaje nematerijalnog ulaganja;
- može se demonstrirati kako će nematerijalno ulaganje generisati verovatne ekonomske koristi u budućnosti;

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.5 Nematerijalna ulaganja (nastavak)

- adekvatni tehnički, finansijski i drugi resursi su raspoloživi za potrebe finalizacije razvoja, upotrebe ili prodaje nematerijalnog ulaganja i
- trošak koji se pripisuje nematerijalnom ulaganju se može pouzdano utvrditi.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju gore navedene kriterijume priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Troškovi razvoja koji su prvobitno priznati kao troškovi ne mogu se priznati kao sredstvo u narednom periodu. Kapitalizovani troškovi razvoja se iskazuju kao nematerijalna ulaganja i amortizuju od momenta kada je sredstvo osposobljeno za upotrebu primenom proporcionalne metode tokom njihovog korisnog veka upotrebe, ne duže od pet godina.

Sredstva razvoja se testiraju na umanjenje vrednosti jednom godišnje, prema MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“.

Računarski softver

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja koji se mogu direktno pripisati razvoju dizajna i testiranju identifikovanih i unikatnih softverskih proizvoda koje kontroliše Društvo i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova razvoja u toku godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja, kada su kriterijumi navedeni u paragrafu gore ispunjeni.

Direktni troškovi koji se kapitalizuju kao deo ovog softverskog proizvoda uključuju troškove zaposlenih na razvoju softvera kao i odgovarajući deo režijskih troškova.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju ove kriterijume se priznaju kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja prethodno priznati kao rashod se ne priznaju kao sredstvo u narednom periodu.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo se amortizuju tokom njihovog procenjenog korisnog veka koji ne prelazi pet godina.

2.6 Nekretnine, postrojenja i oprema (NPO)

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti, u slučaju da umanjenje postoji.

Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu. Nabavna vrednost sredstva se uvećava za sve nastale troškove koji su direktno vezani za stavljanje novog sredstva na lokaciju i u stanje neophodno da sredstvo obavlja svoju namenu na način definisan od strane Društva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada je verovatno da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava nabavljenih tokom godine počinje u sledećem mesecu nakon nabavke osnovnog sredstva ili u momentu stavljanja sredstva u upotrebu, prema nabavnoj vrednosti sredstva.

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva revidira i po potrebi koriguje rezidualnu vrednost i korisni vek upotrebe sredstva.

Troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.6 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

	Godina
Poboljšanja na zemljištu	30
Građevinska oprema i objekti	15 - 40
Postrojenja i oprema	3 - 15
Računarski softver	3 - 5
Informaciona i kancelarijska oprema	3 - 5
Prevozna sredstva	3 - 8
Poboljšanja zakupljenih objekata	kraće od perioda zakupa ili veka trajanja

Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti (Napomena 2.7).

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru „Ostalih prihoda/(rashoda)“ (Napomene 12 i 13).

2.7 Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjeње vrednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjeње njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2.8 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje se drže radi zarade od zakupnina ili porasta vrednosti kapitala, ili radi i jednog i drugog. Investicione nekretnine drže se radi dugoročnih prinosa od zakupa i ne koriste se od strane Društva.

Investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i rezervisanje za umanjeње vrednosti, ako je potrebno. Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz bilans uspeha. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama se stornira ukoliko je bilo naknadne promene u pretpostavkama korišćenim u utvrđivanju nadoknadive vrednosti sredstva. Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja i preispituje datu klasifikaciju na dan izveštavanja. Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: zajmovi i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i otkupljene sopstvene akcije.

a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva zajmovi i potraživanja obuhvataju „ostala dugoročna finansijska sredstva“, „potraživanja“ i „gotovinu i gotovinske ekvivalente“ (Napomene 22, 25 i 26).

b) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su sredstva kod kojih je namera da se zadrže na neodređeni period vremena ili sredstva koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih kategorija. Uključuju se u dugoročna sredstva, osim ukoliko rukovodstvo ima izrazitu nameru da sredstva otuđi u roku od 12 meseci od datuma bilansa stanja.

c) Otkupljene sopstvene akcije

U 2010. i 2011. godini Društvo je otkupilo 56.975 preferencijalnih akcija I klase od akcionara nesaglasnih sa odlukama skupštine čime je steklo sopstvene akcije. Ukupna plaćena suma za sticanje ovih akcija iznosi RSD 145.750. Akcije imaju tretman sopstvenih akcija.

2.9.1 Priznavanje i merenje

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo. Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne iskazuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju iskazuju se po fer vrednosti. Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Finansijska sredstva se ukidaju kada prava na gotovinske prilive po osnovu ulaganja isteknu ili se prenesu na Društvo kada Društvo shodno tome preuzme sve rizike i koristi od vlasništva.

Promene u fer vrednosti monetarnih hartija od vrednosti izraženih u stranoj valuti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju se iskazuju ili kao kursne razlike po osnovu promena u amortizovanim vrednostima hartije od vrednosti ili kao ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti hartije od vrednosti. Kursne razlike na monetarnim hartijama od vrednosti se priznaju u bilansu uspeha, a kursne razlike na nemonetarnim hartijama od vrednosti se iskazuju u okviru kapitala. Promene u fer vrednosti monetarnih i nemonetarnih hartija od vrednosti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju priznaju se u bilansu uspeha u okviru pozicije Prihodi/Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Kada su hartije od vrednosti klasifikovane kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju ili kada su obezvređene, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u kapitalu uključuju se u bilans uspeha kao „dobici ili gubici od ulaganja u hartije od vrednosti“.

Kamata na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha kao deo ostalih prihoda. Dividende na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspeha kao deo „ostalih prihoda“ kada se utvrdi pravo Društva na naplatu.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Finansijska sredstva (nastavak)

2.9.1 Priznavanje i merenje (nastavak)

Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno (i za hartije od vrednosti koje ne kotiraju), Društvo utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu nedavnih transakcija između nezavisnih stranaka, pozivanje na druge instrumente koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i opciju modela formiranja cena maksimalnim korišćenjem informacija sa tržišta, a uz što je manje moguće oslanjanje na informacije karakteristične za samo Društvo.

2.9.2 "Netiranje" finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se netiraju priznati iznosi i namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi ili da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze.

2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

(a) Sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti

Na svaki datum bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja nastaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstava („nastanak gubitka“) i kada taj nastanak gubitka (odnosno nastanci gubitaka) utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Kriterijumi koje Društvo koristi da odredi da li postoji objektivan dokaz o gubitku usled umanjenja vrednosti uključuju:

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- Kršenje ugovora, kao što je kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamate ili glavnice;
- Društvo, iz ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće zajmoprimca, odobri zajmoprimcu garancije/povlastice koje inače ne bi odobrilo;
- Verovatnoća stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- Nestanak aktivnog finansijskog tržišta za to finansijsko sredstvo zbog finansijskih poteškoća; ili dostupni podaci koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje u predviđenim budućim tokovima gotovine iz portfelja finansijskih sredstava nakon njihovog inicijalnog priznavanja, iako se pomenuto smanjenje još uvek ne može povezati sa pojedinačnim finansijskim sredstvima iz portfelja, uključujući:
 - (i) Nepovoljna promena kreditne sposobnosti dužnika i
 - (ii) Nacionalne ili lokalne ekonomske prilike koje su uzajamno povezane sa kašnjenjem u naplati potraživanja iz portfelja.

Društvo prvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju.

Iznos gubitka se odmerava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrednosti sredstva se umanjuje i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Finansijska sredstva (nastavak)

2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje svakog gubitka zbog umanjenja vrednosti je trenutna kamatna stopa utvrđena ugovorom, Društvo može da odmerava umanjenje vrednosti na osnovu fer vrednosti finansijskog instrumenta korišćenjem tržišnih cena koje su dostupne javnosti.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvređenja (npr. poboljšanju kreditne sposobnosti dužnika), ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjenja vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

(b) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju

Na kraju svakog izveštajnog perioda Društvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Za procenu umanjenja vrednosti dužničkih hartija od vrednosti Društvo koristi kriterijume navedene u tački (a) gore. U slučaju vlasničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju, značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ispod njihove nabavne vrednosti smatra se indikatorom da je došlo do umanjenja njihove vrednosti.

Ako se u narednom periodu fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju poveća i to povećanje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja gubitka po osnovu umanjenja vrednosti u bilansu uspeha, gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida u bilansu uspeha.

Test obezvređivanja potraživanja od kupaca je opisan u Napomeni broj 2.12.

2.10 Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Troškovi zaliha obuhvataju troškove nabavke, troškove konverzije i ostale troškove nastale sa ciljem dovođenja zaliha do određene lokacije i određenog stanja.

Cena koštanja gotovih proizvoda, robe i repromaterijala utvrđuje se primenom metode „prva ulazna – prva izlazna“ (FIFO). Cena koštanja duvana i rezervnih delova utvrđuje se primenom ponderisanog prosečnog troška. Cena koštanja gotovih proizvoda i proizvodnje u toku obuhvata utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Ona isključuje troškove pozajmljivanja.

Društvo testira vrednost svojih zaliha na kraju svakog perioda na osnovu procene neto prodajne vrednosti svojih zaliha. Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje. U slučaju obezvređenja zaliha, knjigovodstvena vrednost zaliha umanjuje se do neto prodajne vrednosti i razlika se priznaje kao rashod u periodu u kome je obezvređenje zaliha nastalo.

2.11 Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalna sredstva (ili grupe za otuđenje) su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje i ako se prodaja smatra izvesnom. Ova sredstva se iskazuju po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.12 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su iznosi koje duguju kupci za prodatu robu ili izvršene usluge u okviru redovnog ciklusa poslovanja. Ukoliko se očekuje da potraživanja budu naplaćena u roku od godinu dana ili kraćem (ili u okviru redovnog ciklusa poslovanja ako je duži), potraživanja od kupaca se klasifikuju kao kratkoročna. U suprotnom, potraživanja od kupaca se iskazuju kao dugoročna.

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti. Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Društvo neće biti u mogućnosti da naplati sve iznose koje potražuje u skladu sa prvobitnim uslovima. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (*više od 60 dana od datuma dospeća*) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih prvobitnom efektivnom kamatnom stopom. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru pozicije Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine. Primena pomenutog standarda nema materijalno značajne efekte na Finansijske izveštaje društva.

2.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac na računima, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

2.14 Vanbilansna aktiva i pasiva

Vanbilansna sredstva i obaveze uključuju garancije dobijene od banaka, sredstva uplaćena fondu za dodatno penziono osiguranje, kao i zalihe koje se drže u ime trećih lica.

2.15 Osnovni kapital

Osnovni kapital se sastoji iz običnih i preferencijalnih akcija. Troškovi direktno pripisivi emisiji novih akcija prikazuju se u okviru kapitala kao odbitak od priliva po osnovu emitovanih akcija. Svaki priliv sredstava čija je fer vrednost iznad nominalne vrednosti emitovanih akcija priznaje se kao emisiona premija.

Ukoliko Društvo otkupi sopstvene akcije, plaćena naknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima, sve dok se akcije ne ponište, reemituju ili otuđe. Ako se takve akcije kasnije reemituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.16 Rezerve

Revalorizacije rezerve uključuju aktuarske dobitke ili gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 „Primanja zaposlenih“ kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Ostale dugoročne obaveze prema zaposlenima

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Primanja zaposlenih“ i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

U okviru PMI Inc. postoji poseban plan beneficija za rukovodioce koji obuhvata sve PMI afilijale. Ovi planovi se odnose na akcije PMI Inc. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe (Napomena 2.21).

2.17 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplate, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Naknade plaćene pri pribavljanju kredita priznaju se kao transakcioni troškovi do iznosa za koji je verovatno da će deo ili ceo kredit biti povučen. U tom slučaju, naknada se razgraničava do konačnog povlačenja kredita. U slučaju da ne postoji dokaz da je delimično ili ukupno povlačenje kredita verovatno, naknada se kapitalizuje kao avans za likvidnost i amortizuje se u toku perioda na koji se kredit odnosi.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

2.18 Rezervisanja

Rezervisanja su obaveze sa neizvesnim rokom dospeća ili iznosom i priznaju se jedino kada:

- Društvo ima postojeću (zakonsku ili ugovorenu) obavezu, koja je rezultat prošlih događaja,
- je verovatno da će za namirenje date obaveze biti potreban odliv sredstava i
- može da se napravi pouzdana procena iznosa date obaveze.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, niska.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamata.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.19 Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porez na dobit se utvrđuje iz privremenih razlika nastalih na ulaganjima u zavisna i pridružena Društva, osim u slučaju kada sinhronizaciju poništenja privremenih razlika kontroliše Društvo i gde je verovatno da se privremene razlike neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski osnov da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namera da se računi izmire na neto osnovi.

2.20 Primanja zaposlenih

a) Obaveze za penzije

Društvo izdvaja doprinose u državni penzioni fond na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Društvo nema više obavezu plaćanja po ovom osnovu. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

b) Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbeđuje jubilarne nagrade, primanja naknade prilikom odlaska u penziju i invalidnine. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i/ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Definisana obaveza u pogledu primanja zaposlenih prilikom odlaska u penziju procenjuje se svake druge godine od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Sadašnja vrednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica koje su iskazane u RSD u kojima će obaveze prilikom odlaska u penziju biti plaćene i koje imaju rok dospeća koji približno odgovara rokovima dospeća obaveze za penzije (Napomena 31).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.20 Primanja zaposlenih (nastavak)

Aktuarski dobici i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru izveštaja o ukupnom ostalom finansijskom rezultatu u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju u slučajevima predviđenim zakonom i/ili Kolektivnim ugovorom o radu kod Poslodavca/Društva. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

2.21 Plaćanja akcijama

Društvo ima plan izmirivanja obaveza iz kapitala ili kompenzacijom na bazi akcija prema kome Društvo prima usluge od zaposlenih u zamenu za njihovo pravo da prime vlasničke instrumente kapitala (akcije Matičnog Društva). Fer vrednost primljenih usluga zaposlenog dobijena u zamenu za pravo da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije priznaje se kao trošak (Napomena 9). Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova u toku radnog veka utvrđuje se u odnosu na fer vrednost prava da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije, uključujući i bilo koji tržišni faktor poslovanja, a isključujući uticaj bilo kog netržišnog faktora i uslova sticanja na osnovu rezultata poslovanja (npr. profitabilnost, ciljevi rasta prodaje i zadržavanje zaposlenog u Društvu tokom određenog perioda) i isključujući uticaj bilo kog uslova sticanja (npr. zahtev da zaposleni štede). Netržišni uslovi sticanja su uključeni u pretpostavke o broju opcija za koje se očekuje da će biti iskorišćene. Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova se priznaje u toku trajanja radnog veka, a koji predstavlja period tokom kojeg bi svi navedeni faktori trebalo da budu ispunjeni. Primljene akcije predstavljaju kompenzaciju menadžmentu u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe.

Na svaki datum bilansa stanja Društvo revidira svoje procene broja opcija za koje se očekuje da će se iskoristiti. Društvo priznaje efekte revidiranih procena u odnosu na prvobitne, ukoliko ih ima, u bilansu uspeha, uz odgovarajuće korekcije kapitala.

Kada predviđene beneficije dospeju, Društvo dostavlja akcije Matičnog Društva zaposlenima.

2.22 Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, akcize, povraćaja robe, rabata i popusta.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

Društvo je primenilo MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima od 01. januara 2019. godine. Primena standarda nema efekata na Finansijske izveštaje Društva.

a) Prihod od prodaje robe - veleprodaja

Društvo prodaje robu na tržištu veleprodaje. Prihodi od prodaje robe priznaju se u momentu kada su svi rizici i koristi vlasništva nad dobrima preneti na kupca.

Smatra se da ne postoje elementi finansiranja pošto se prodaja vrši uz kreditne uslove koji su u skladu sa tržišnom praksom.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.22 Priznavanje prihoda (nastavak)

b) Prihod od prodaje usluga

Društvo pruža usluge proizvodnje, prodaje, marketinga i administracije povezanim pravnim licima u okviru grupe Philip Morris International. Ove usluge se pružaju na bazi ugovora sa fiksnom cenom.

c) Prihod od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju umanjavanja vrednosti potraživanja, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrednost potraživanja do nadoknadivog iznosa, koji predstavlja procenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta i nastavlja da prikazuje promene diskonta kao prihod od kamate. Prihod od kamate na zajmove čija je vrednost umanjena utvrđuje se primenom metode prvobitne efektivne kamatne stope.

d) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se utvrdi pravo da se dividenda primi.

2.23 Zakupi

a) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupca

U skladu sa izmenama Međunarodnog računovodstvenog standarda finansijskog izveštavanja (MSFI 16) koji propisuje principe priznavanja, merenja, prezentacije i obelodanjivanja zakupa, Društvo je primenilo MSFI 16 od 01. januara 2019. godine.

Društvo uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo ima pravo korišćenja, klasifikuje se kao lizing i kapitalizuje se na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine (vrednosti jednakoj obavezi za lizing uvećanoj za sve unapred plaćene ili obračunate isplate koje se odnose na zakup). Društvo primenjuje modifikovani pristup primene MSFI 16 standarda prilikom obelodanjivanja sredstava sa pravom korišćenja.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale kratkoročne i u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih rashoda iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa (Napomena 11).

Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi lizinga amortizuju se tokom perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva i perioda zakupa.

Prilikom prve primene MSFI 16, Društvo je koristilo sledeće mogućnosti praktične primene i izuzetke dozvoljene standardom, gde primenom novog standarda nisu obuhvaćene sledeće kategorije:

- Priznavanje operativnog lizinga čiji je rok trajanja 12 meseci ili kraći, kao kratkoročni lizing;
- Priznavanje operativnog lizinga za sredstva male vrednosti, u skladu sa definisanom politikom Društva.

Varijabilna lizing plaćanja, koja nisu uključena u iznos obaveze po osnovu lizinga, iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa (Napomena 32).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.23 Zakupi (nastavak)

b) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupodavca

Lizing je ugovor kojim davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga u zamenu za plaćanje ili serije plaćanja, pravo na korišćenje sredstva za dogovoreni vremenski period.

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, sadašnja vrednost zakupnina se priznaje kao potraživanje. Razlika između bruto iznosa potraživanja i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje tokom perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj metodi tokom perioda trajanja zakupa.

c) Pravo na korišćenje zemljišta

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku pripajanja ili/i kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani se iskazuje kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjenja vrednosti na godišnjem nivou.

2.24 Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima su obaveze plaćanja dobavljaču za preuzetu robu ili primljene usluge u redovnom toku poslovanja. Obaveze prema dobavljačima se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od 1 godine ili kraćem (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne. Obaveze prema dobavljačima se inicijalno iskazuju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

2.25 Raspodela dividendi

Raspodela dividendi akcionarima Društva se priznaje kao obaveza u periodu u kojem su nadležni organi Društva odobrili dividende.

2.26 Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem dobiti koja pripada običnim akcionarima Društva sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje se drže kao otkupljene sopstvene akcije.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da su razumni u datim okolnostima.

3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje imaju značajan rizik i dovode do materijalnih usaglašavanja knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini se nalaze u nastavku:

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke (nastavak)

a) Odložena poreska sredstva

Potrebne su značajne procene od strane rukovodstva u cilju utvrđivanja iznosa odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu verovatnog vremena nastanka i nivoa budućih oporezivih prihoda i strategije planiranja poreske politike. Na dan 30. jun 2023. godine odložena poreska sredstva su priznata u iznosu od RSD 328.042 (31. decembar 2022. godine: 294.647). Dodatni detalji se nalaze u Napomeni 15.

b) Tehnološki vek upotrebe postrojenja i opreme

Rukovodstvo Društva utvrđuje procenjeni korisni vek upotrebe i pripadajuće troškove amortizacije svojih postrojenja i opreme. Ova procena se zasniva na projektovanom životnom ciklusu proizvoda. Taj ciklus se može značajno promeniti usled tehničkih inovacija i konkurentskih poteza kao reakcije na značajne industrijske cikluse. Rukovodstvo će povećati troškove amortizacije ukoliko je vek trajanja kraći od prethodno procenjenih rokova ili će otpisati tehnički zastarela ili nestrategička sredstva koja se ne koriste ili su prodana.

c) Ostala primanja zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza zavisi od brojnih faktora zasnovanih na aktuarskoj osnovi uz primenu brojnih pretpostavki. Pretpostavke koje se koriste pri utvrđivanju neto troškova (prihoda) po osnovu ostalih primanja zaposlenih obuhvataju očekivanu diskontnu stopu. Svaka izmena u ovim pretpostavkama uticaće na knjigovodstvenu vrednost obaveza za ostala primanja zaposlenih.

Društvo utvrđuje odgovarajuću diskontnu stopu svake druge godine. To je kamatna stopa koja treba da se primeni pri utvrđivanju sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveza za ostala primanja zaposlenih. Pri utvrđivanju odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u obzir kamatne stope visokokvalitetnih obveznica koje su izražene u valuti u kojoj će ostala primanja zaposlenih biti isplaćena i čiji rok dospeća približno odgovara roku plaćanja odnosnih obaveza.

Ostale ključne obaveze za penzije su bazirane na trenutnim tržišnim uslovima. Dodatne informacije su prikazane u Napomeni 31.

d) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju zahteva značajno prosuđivanje. Prilikom prosuđivanja Društvo, među ostalim faktorima, procenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrednost ulaganja manja od nabavne vrednosti ulaganja, finansijsko stanje primaoca ulaganja i izgledi za okončanje posla u skoroj budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promene u tehnologiji i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine. Primena standarda nema materijalno značajne efekte na Finansijske izveštaje društva.

Društvo ne bi imalo značajan dodatni gubitak ukoliko bi pad u fer vrednosti ispod nabavne vrednosti bio smatran materijalno značajnim ili produženim, s obzirom na to da je izvršen prenos kumuliranih korekcija fer vrednosti po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava namenjenih prodaji priznatih u kapitalu u bilans uspeha.

3.2 Ključna mišljenja u primeni računovodstvenih politika entiteta

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

Društvo iskazuje prihod po fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja. Prihod se iskazuje bez PDV-a, akcize, povraćaja robe, rabata i popusta.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

3.2 Ključna mišljenja u primeni računovodstvenih politika entiteta (nastavak)

Računovodstveno obuhvatanje akcize je oblast koja zahteva značajne računovodstvene procene i prosuđivanja. Rukovodstvo je razmotrilo uslove MRS 18, zahteve Zakona o akcizi i uslove u kojima Društvo posluje, te je na osnovu toga zaključilo da je priznavanje akcize neto od prihoda opcija koja je primenljiva na Društvo.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja roba i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju.

Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja robe i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Društvo deponuje gotovinu kod tri renomirane banke u Srbiji i trudi se da podjednako distribuira gotovinu kod ovih banaka, kao sredstvo diversifikacije rizika.

Društvo vrednuje nekretnine, postrojenja i opremu po nabavnoj vrednosti. Društvo je izvršilo procenu vrednosti NPO (nekretnina, postrojenja i opreme) i nije identifikovalo sredstva čija je nadoknativa vrednost niža od knjigovodstvene vrednosti.

Društvo vrednuje svoje investicione nekretnine po nabavnoj vrednosti.

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.1 Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kursa, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivativnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

a) Tržišni rizik

(i) Valutni rizik

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kursa stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

Ukoliko bi na dan 30. jun 2023. godine dinar oslabio/ojačao za 5%, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se smanjio/povećao za RSD 142.022 (31. decembar 2022. godine: RSD 249.940), a kao rezultat negativnih/pozitivnih kursnih razlika koje bi nastale po osnovu preračuna potraživanja i obaveza u stranoj valuti iskazanih u bilansu stanja na dan 30. jun 2023. godine (odnosno na dan 31. decembar 2022. godine).

(ii) Rizik kamatne stope

Sredstva koja donose prihod od kamate uključuju depozite kod banaka. Budući da Društvo nije zaduženo, rizik od promene kamatne stope ne postoji.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.1 Faktori finansijskog rizika (nastavak)

b) Kreditni rizik

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja robe i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjena za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od neispunjenja obaveza.

Ukupno potraživanje od kupaca u zemlji koji duguju Društvu na dan 30. jun 2023. godine iznosi RSD 5.454.004 što čini oko 82% (31. decembar 2022. godine: 93%) ukupnog iznosa potraživanja od kupaca.

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 25, Društvo je pregledalo sva svoja potraživanja i procenilo njihovu naplativost.

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine i konstatovalo da nema materijalno značajne efekte koji bi zahtevali dodatno prilagođavanje.

c) Rizik likvidnosti

Društvo generiše dovoljno likvidnih sredstava kroz ostvarene novčane tokove iz poslovanja. U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Upporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2022. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	8.100.000	-	-
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	7.180.267	-	-
Na dan 30. jun 2023. godine			
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	8.100.000	-	-
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	6.127.357	-	-

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj Društva kroz upravljanje kapitalom jeste da zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim interesnim stranama povoljnosti i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjilo dugovanje.

4.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Društvo primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

5. Poslovni prihodi

	2023	2022
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	10.709.864	9.433.857
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	3.891.377	4.285.562
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	380.913	252.511
Prihodi od zakupa	640	1.409
	14.982.794	13.973.339

U gornjoj tabeli je uključena prodaja povezanim licima: naknada za usluge na inostranom tržištu u ukupnom neto iznosu od RSD 3.891.377 i izvoz robe na inostranom tržištu u ukupnom neto iznosu od RSD 12.131 koji je prikazan u okviru Prihoda od prodaje robe na inostranom tržištu u 2023. godini (2022. godine: Naknada za usluge RSD 4.285.562, izvoz robe RSD 551). Uslovi i vrsta odnosa povezanih pravnih lica iskazani su u Napomeni 38.

6. Poslovni rashodi

	2023	2022
Nabavna vrednost prodate robe	5.024.847	4.240.696
Nematerijalni troškovi (Napomena 9)	2.155.353	2.047.227
Troškovi proizvodnih usluga (Napomena 8)	1.785.796	1.716.080
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični izdaci (Napomena 7)	1.162.720	943.648
Troškovi materijala goriva i energije	598.089	556.188
Troškovi amortizacije i rezervisanja (Napomene 18,19, 20 i 31)	596.494	619.563
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine (Napomena 24)	5.294	676
	11.328.593	10.124.078

6. Poslovni rashodi (nastavak)

	2023	2022
Amortizacija NPO (Napomena 19)	522.271	541.750
Amortizacija NPO uzetih u lizing (Napomene 20, 32)	60.506	66.033
Dodatna rezervisanja (Napomena 31)	12.646	10.776
Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 18)	1.071	1.004
	596.494	619.563

7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	2023	2022
Bruto zarade i naknade	866.137	761.036
Troškovi otpremnina	111.315	16.484
Troškovi zaposlenih preko agencija i ugovora o delu	70.911	62.235
Neiskorišćeni odmori	63.696	58.671
Dodatni dobrovoljni penzijski doprinosi	23.159	20.101
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	12.065	9.544
Ostale naknade zaposlenih	9.035	9.889
Troškovi poslovnih putovanja	4.339	2.728
Ostalo	2.063	2.960
	1.162.720	943.648

8. Troškovi proizvodnih usluga

	2023	2022
Licence za autorska prava	725.061	658.534
Troškovi usluga marketinga	485.111	532.414
Troškovi uslužne podrške u proizvodnji	283.411	274.404
Troškovi održavanja	144.110	112.522
Transportni troškovi	68.905	56.988
Troškovi zakupa	45.437	50.650
Troškovi obezbeđenja	26.882	24.745
Ostali rashodi	6.879	5.823
	1.785.796	1.716.080

9. Nematerijalni troškovi

	2023	2022
Usluge marketinga i upravljanja	1.656.212	1.519.300
Troškovi podrške kupcima	70.141	108.526
Troškovi licenci za softver	62.104	61.811
Troškovi čišćenja	59.161	55.466
Troškovi reprezentacije	57.372	56.555
Ne-dobrotvorne donacije	56.942	73.090
Troškovi konsultanskih usluga	44.661	49.215
Troškovi upravljanja otpadom	38.391	38.048
Troškovi premije osiguranja	24.059	21.772
Troškovi poreza (bez troškova poreza na dobit)	21.073	22.598
Ostali rashodi	65.237	40.846
	2.155.353	2.047.227

10. Finansijski prihodi

	2023	2022
Prihodi od kamata	256.956	48.393
Pozitivne kursne razlike	36.065	39.681
	293.021	88.074

11. Finansijski rashodi

	2023	2022
Negativne kursne razlike	25.118	78.328
Troškovi kamata - lizing	7.100	8.436
Troškovi kamata	1.972	34
	34.190	86.798

12. Ostali prihodi

	2023	2022
Prihodi od ukidanja rezervisanja	74.549	28.317
Prihodi od prodaje otpada i ostalog materijala	22.148	24.247
Prihodi od prodaje osnovnih sredstava	1.810	152
Ostali prihodi	32.165	13.249
	130.672	65.965

13. Ostali rashodi

	2023	2022
Troškovi prethodne godine	32.811	29.847
Rashodovanje osnovnih sredstava	-	20.900
Ostali rashodi	20.893	5.665
	53.704	56.412

14. Porez na dobit

	2023	2022
Porez na dobit	637.774	603.639
Odloženi porez na dobit (Napomena 15)	(33.244)	(7.151)
	604.530	596.488

Dobitak pre oporezivanja se usaglašava sa troškovima poreza kao što sledi:

	2023	2022
Dobitak pre oporezivanja	3.990.000	3.859.611
Teorijski trošak po propisanoj stopi od 15%	598.500	578.942

Poreski efekat stavki koje nisu odbitne ili oporezive:

Neposlovni troškovi	9.111	11.144
Rezervisanje za naknade zaposlenima	1.986	1.616
Kapitalni dobitak	847	-
Obezvređivanje sredstava, materijala, rezervnih delova I odbitno obezvređivanje iz prethodne godine	795	101
Poreske kazne i kamate, ugovorene kazne i penali	288	-
Razlike u periodu priznavanja i plaćanja javnih prihoda	95	12
Nedokumentovani troškovi	49	21
Rezervisanja za sudske sporove	-	(718)
Plaćanja po osnovu izgubljenih sudskih sporova	(203)	(603)
Neisplaćene/plaćene naknade po osnovu prestanka radnog odnosa	(955)	(1.037)

Poreski efekat privremenih razlika

Prilagođavanje vrednosti osnovnih sredstava	9.164	8.014
Neisplaćene/plaćene naknade po osnovu prestanka radnog odnosa	944	612
Rezervisanja za naknade zaposlenima	(1.835)	(1.616)
Rezervisanja za obezvređivanje sredstava, materijala, rezervnih delova i zaliha	(14.256)	-

Porez na dobit

604.530	596.488
----------------	----------------

Prosečna ponderisana efektivna poreska stopa je bila 15,15% (2022: 15,45%).

15. Odložena poreska sredstva i obaveze

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski izvršivo pravo da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na poreze na dobit uvedene od strane istog poreskog organa bilo entitetu koji podleže obavezi plaćanja poreza ili različitim entitetima koji podležu obavezi plaćanja poreza onda kada postoji namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi. Netirani iznosi su sledeći:

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Odložena poreska sredstva:		
- Nadoknativa u roku dužem od 12 meseci	328.042	294.647
Odložena poreska sredstva	328.042	294.647

Odložena poreska sredstva/obaveze iskazuju se po efektivnoj poreskoj stopi od 15% na dan 30. jun 2023. godine.

Promene odloženih poreskih sredstava/obaveza su prikazane u tabeli:

	Razlika knjigovodstvene i poreske vrednosti NPO	Umanjenje vrednosti imovine	Obaveze za penzije i jubilarne nagrade	Kratkoročna rezervisanja	Revalorizacione rezerve	Tržišna vrednost akcija	Ukupno
Stanje 01. januar 2022. godine	252.522	-	32.003	1.481	(2.278)	270	283.998
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	14.417	-	152	(537)	-	-	14.032
Direktno na teret kapitala	-	-	-	-	(3.383)	-	(3.383)
Stanje 31. decembar 2022. godine	266.939	-	32.155	944	(5.661)	270	294.647
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	18.097	14.256	1.835	(944)	-	-	33.244
Direktno na teret kapitala	-	-	-	-	151	-	151
Stanje 30. jun 2023. godine	285.036	14.256	33.990	-	(5.510)	270	328.042

16. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izražava se tako što se dobit koja pripada akcionarima Društva koji poseduju obične akcije podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje drži kao otkupljene sopstvene akcije.

	2023	2022
Neto dobit za godinu	3.385.470	3.263.123
Ponderisani prosečan broj običnih akcija (u hiljadama)	6.510	6.510
Osnovna zarada po akciji (RSD po akciji)	286,48	279,46

17. Dividenda po akciji

Dana 26. juna 2023. godine Skupština akcionara je usvojila Odluku o isplati dividende u iznosu od RSD 6.221.232 za finansijsku 2022. godinu. Pomenutom Odlukom, Skupština akcionara je odobrila isplatu i to: vlasnicima I klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 588,2651 po akciji, akcionarima vlasnicima II klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 544,7651 po akciji, akcionarima vlasnicima III klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 539,7651 po akciji, a akcionarima vlasnicima običnih akcija iznos od RSD 524,7651 (iznos dividende po akciji iskazan je u RSD, a ne u '000 RSD). Dana 27. jula 2023. godine, Društvo je izvršilo isplatu dividende svim manjinskim akcionarima koji su imali svojstvo akcionara na dan dividende, odnosno 31. decembar 2022. godine i koji su Društvu dostavili validne podatke o broju svog tekućeg računa.

18. Nematerijalna ulaganja

	Pravo na korišćenje zemljišta	Kompjuterski softver i licence	Interno generisan softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Na dan 1. januar 2022. godine					
Neotpisana vrednost	467.744	-	3.451	-	471.195
Povećanja u toku godine	-	-	-	2.933	2.933
Prenos na nem. osn. sred.	-	-	-	-	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	-	-	-
Otpis – Nabav. vred.	-	-	-	-	-
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	-	(1.900)	-	(1.900)
	467.744	-	1.551	2.933	472.228
Na dan 31. decembar 2022. godine					
Nabavna vrednost	467.744	7.593	490.810	2.933	969.080
Akumulirana amortizacija	-	(7.593)	(489.259)	-	(496.852)
Neotpisana vrednost	467.744	-	1.551	2.933	472.228
Na dan 1. januar 2023. godine					
Neotpisana vrednost	467.744	-	1.551	2.933	472.228
Povećanja u toku godine	-	-	-	7.588	7.588
Prenos na nem. osn. sred.	-	-	10.521	(10.521)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	-	-	-
Otpis – Nabav. vred.	-	-	-	-	-
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	-	(1.071)	-	(1.071)
	467.744	-	11.001	-	478.745
Na dan 30. jun 2023. godine					
Nabavna vrednost	467.744	7.593	501.331	-	976.668
Akumulirana amortizacija	-	(7.593)	(490.330)	-	(497.923)
Neotpisana vrednost	467.744	-	11.001	-	478.745

Amortizacija nematerijalnih ulaganja za 2023. godinu u iznosu od RSD 1.071 (2022: RSD 1.004) je uključena u "Troškove amortizacije i rezervisanja" u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Interno generisani troškovi uključuju troškove ulaganja u razvoj softvera i ostale interno stvorene troškove koji ispunjavaju kriterijume za priznavanje nematerijalnih ulaganja. Korisni vek ovih sredstava je od 3 do 5 godina.

19. Nekretnine, postrojenja i oprema

Na dan 1. januar 2022. godine	Zemljište i unapredjenja na zemljištu	Zgrade	Postrojenja i oprema	Ulaganje u tuđe nekretnine	Ostalo NPO	NP&O u pripremi	Avansi za NPO	Ukupno
Neotpisana vrednost	74.415	1.201.044	4.238.389	12.265	7.201	168.789	-	5.702.103
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	879.482	40.574	920.056
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	17.418	(17.418)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	-	1.706	603.025	-	-	(604.731)	-	-
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(4.348)	(108.744)	(948.015)	(2.676)	-	-	-	(1.063.783)
Otpis – Nabavna vrednost	-	-	(458.023)	-	-	-	-	(458.023)
Otpis - Akum.amort.	-	-	416.784	-	-	-	-	416.784
Reklasifikacija na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2022. godine	70.067	1.094.006	3.852.160	9.589	7.201	460.958	23.156	5.517.137
Nabavna vrednost	130.915	3.295.090	13.540.147	13.299	7.201	460.958	23.156	17.470.766
Akumulirana amort.	(60.848)	(2.201.084)	(9.687.987)	(3.710)	-	-	-	(11.953.629)
Neotpisana vrednost	70.067	1.094.006	3.852.160	9.589	7.201	460.958	23.156	5.517.137
Na dan 1. januar 2023. godine								
Neotpisana vrednost	70.067	1.094.006	3.852.160	9.589	7.201	460.958	23.156	5.517.137
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	546.240	70.910	617.150
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	53.319	(53.319)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	-	34.404	320.433	-	-	(354.837)	-	-
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(2.174)	(56.191)	(462.568)	(1.338)	-	-	-	(522.271)
Otpis – Nabavna vrednost	-	(8.068)	(7.355)	-	-	-	-	(15.423)
Otpis - Akum.amort.	-	2.407	7.355	-	-	-	-	9.762
Reklasifikacija na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(10.521)	-	(10.521)
Na dan 30. jun 2023. godine	67.893	1.066.558	3.710.025	8.251	7.201	695.159	40.747	5.595.834
Nabavna vrednost	130.915	3.321.426	13.853.225	13.299	7.201	695.159	40.747	18.061.972
Akumulirana amort.	(63.022)	(2.254.868)	(10.143.200)	(5.048)	-	-	-	(12.466.138)
Neotpisana vrednost	67.893	1.066.558	3.710.025	8.251	7.201	695.159	40.747	5.595.834

Društvo nije davalo založna prava na nekretnine, postrojenja i opremu na dan 30. jun 2023. godine.

Amortizacija NPO u iznosu od RSD 522.271 (2022: RSD 541.750) je uključena u „Troškove amortizacije i rezervisanja“ u bilansu uspeha (Napomena 6).

Povećanje NPO sa NPO u pripremi u iznosu od RSD 354.837 se odnosi na povećanje proizvodnih kapaciteta u iznosu od RSD 320.433 i povećanje vrednosti zgrada od RSD 34.404.

Ukupan iznos od RSD 15.423 odnosi se na otpis mašina i opreme u iznosu od RSD 7.355 i na ostale otpise u iznosu od RSD 8.068.

20. Nekretnine, postrojenja i oprema uzeti u lizing

Na dan 1. januar 2022. godine	Zgrade	Postrojenja i oprema	Ukupno
Neotpisana vrednost	106.405	185.431	291.836
Povećanje	14.850	36.854	51.704
Amortizacija (Napomena 6)	(52.596)	(76.016)	(128.612)
Otpis – Nabavna vrednost	(24.534)	(57.101)	(81.635)
Otpis – Akumulirana amortizacija	23.585	55.812	79.397
Na dan 31. decembar 2022. godine	67.710	144.980	212.690
 Nabavna vrednost	 165.973	 321.962	 487.935
Akumulirana amortizacija	(98.263)	(176.982)	(275.245)
Neotpisana vrednost	67.710	144.980	212.690
 Na dan 1. januar 2023. godine			
Neotpisana vrednost	67.710	144.980	212.690
Povećanje	28.050	20.848	48.898
Amortizacija (Napomena 6)	(25.939)	(34.567)	(60.506)
Otpis – Nabavna vrednost	(46.699)	(26.392)	(73.091)
Otpis – Akumulirana amortizacija	44.346	25.545	69.891
Na dan 30. jun 2023. godine	67.468	130.414	197.882
 Nabavna vrednost	 147.324	 316.418	 463.742
Akumulirana amortizacija	(79.856)	(186.004)	(265.860)
Neotpisana vrednost	67.468	130.414	197.882

Amortizacija Nekretnina, postrojenja i opreme uzeti u lizing u iznosu od RSD 60.506 (2022: RSD 66.033) je uključena u Napomeni 6 u okviru "Troškova amortizacije i rezervisanja".

21. Dugoročna finansijska sredstva

	% učešća	30-Jun-2023	% učešća	31-Dec-2022
1. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju				
Novosadski Sajam	< 5%	2.577	< 5%	2.577
Neto finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		2.577		2.577
Ukupno dugoročna finansijska sredstva		2.577		2.577

Ulaganja

Fer vrednost finansijskih sredstava Novosadskog sajma je utvrđena tržišnom cenom na dan 30. jun 2023. godine.

Promene na finansijskim sredstvima Novosadskog sajma raspoloživim za prodaju su prikazane u tabeli ispod:

	2023	2022
Na početku perioda	2.577	2.577
Revalorizacija - Uskladjivanje vrednosti	-	-
Povećanje broja akcija	-	-
Povećanje nominalne vrednosti akcija	-	-
Na kraju perioda	2.577	2.577

22. Ostala dugoročna finansijska sredstva i ostala dugoročna potraživanja

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Zajmovi proizvođačima duvana	81.717	81.884
Dugoročni stambeni krediti zaposlenima	397	22.220
Rezervisanja za dugoročna finansijska sredstva	(81.311)	(100.570)
Ostala dugoročna potraživanja	27.708	27.935
	28.511	31.469

23. Finansijski instrumenti po kategorijama

Finansijska sredstva i obaveze koja se odnose na finansijske instrumente primenjene su na stavke prikazane u tabeli ispod:

(i) Na dan 31. decembar 2022. godine

Sredstva prema bilansu stanja

	Zajmovi i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	8.913.755	-	8.913.755
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	6.501.004	-	6.501.004
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 22)	22.220	-	22.220
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 21)	-	2.577	2.577
Ukupno	15.436.979	2.577	15.439.556

Ostale finansijske obaveze

Obaveze prema bilansu stanja

Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 33)	7.180.267
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 34)	282.641
	7.462.908

(ii) Na dan 30. jun 2023. godine

Sredstva prema bilansu stanja

	Zajmovi i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	7.361.479	-	7.361.479
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	7.187.426	-	7.187.426
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 22)	397	-	397
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 21)	-	2.577	2.577
Ukupno	14.549.302	2.577	14.551.879

Ostale finansijske obaveze

Obaveze prema bilansu stanja

Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 34)	6.595.456
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 33)	6.127.357
	12.722.813

24. Zalihe

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Roba	3.937.954	3.823.303
Rezervni delovi	287.839	210.402
Materijal	7.279	2.695
Dati avansi za usluge i materijal	4.672	34.660
Gotovi proizvodi	-	-
Ispravka vrednosti – gotovi proizvodi	-	-
Ispravka vrednosti – roba	(43.334)	(43.334)
Ispravka vrednosti – materijal i rezervni delovi	(51.707)	(46.413)
	4.142.703	3.981.313

Promene na ispravci vrednosti gotovih proizvoda prikazane su u tabeli ispod:

	2023	2022
Na početku perioda	-	145
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 6)	-	-
Otpis	-	(145)
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	-	-

Promene na ispravci vrednosti robe prikazane su u tabeli ispod:

	2023	2022
Na početku perioda	43.334	9.633
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 6)	-	34.354
Otpis	-	(653)
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	43.334	43.334

Promene na ispravci vrednosti zaliha materijala i rezervnih delova prikazane su u tabeli ispod:

	2023	2022
Na početku perioda	46.413	40.424
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 6)	5.294	6.062
Otpis	-	(73)
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	51.707	46.413

25. Potraživanja

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Potraživanja od kupaca - na domaćem tržištu	4.494.443	4.974.953
Potraživanja od kupaca - povezana lica na inostranom tržištu	877.501	307.954
Potraživanja od kupaca - na inostranom tržištu	82.060	38.117
Potraživanja od kupaca - matično pravno lice	-	-
Potraživanja po osnovu prodaje – bruto	5.454.004	5.321.024
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca	(17.738)	(17.738)
Potraživanja po osnovu prodaje – neto	5.436.266	5.303.286
Ostala potraživanja	76.105	131.075
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(23.101)	(23.103)
Ostala potraživanja – neto	53.004	107.972
Porez na dodatu vrednost	1.698.156	1.089.746
Ukupno potraživanja	7.187.426	6.501.004

Društvo na mesečnom nivou vrši ispravku vrednosti potraživanja od trećih lica starijih od 60 dana od datuma dospeća. U donjoj tabeli je prikazana starosna analiza potraživanja od kupaca (uključujući i povezana pravna lica):

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Do 30 dana	5.426.559	5.286.952
Od 30 do 180 dana	9.675	7.826
Preko 180 dana	17.770	26.246
	5.454.004	5.321.024

Knjigovodstvene vrednosti potraživanja (u RSD protiv vrednosti) Društva od kupaca (uključujući potraživanja od povezanih pravnih lica) iskazane su u sledećim valutama:

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Dinar (RSD)	4.494.439	4.974.953
Euro(EUR)	951.958	329.802
Američki dolar (USD)	7.607	16.269
	5.454.004	5.321.024

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po dospelosti prikazana su u tabeli ispod:

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Nedospela potraživanja	5.426.559	5.294.734
Dospela potraživanja od trećih lica	17.738	17.738
Dospela potraživanja od povezanih pravnih lica	9.707	8.552
Ukupno potraživanja bruto	5.454.004	5.321.024

Za dospela potraživanja od trećih lica izvršeno je umanjenoje vrednosti u iznosu od RSD 17.738.

25. Potraživanja (nastavak)

Promene na poziciji ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Na početku perioda	17.738	17.738
Ukinuta neiskorišćena potraživanja	-	-
Potraživanja otpisana tokom godine kao nenaplativa	-	-
	17.738	17.738
Na kraju perioda	-	-

Promene na ispravci vrednosti ostalih potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Na početku perioda	23.103	22.719
Dodatno rezervisanje	-	585
Kursne razlike	(2)	(6)
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja	-	(195)
Na kraju perioda	23.101	23.103

Povećanje i smanjenje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru Rashoda/Prihoda od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Iznosi prethodno ispravljani, otpisuju se ukoliko se ne očekuje da će biti naplaćeni.

26. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Gotovina u banci	7.317.716	8.882.225
Razgraničeni prihodi od kamata na kratkoročne depozite	43.763	31.530
Ukupno	7.361.479	8.913.755

27. Aktivna vremenska razgraničenja

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Unapred plaćena akciza	8.410.093	5.711.727
Ostali unapred plaćeni troškovi	96.083	26.210
	8.506.176	5.737.937

28. Kapital

Na dan 30. jun 2023. godine, kapital Društva se sastoji od 11.461.033 akcija, vrednosti od RSD 1.000 po akciji, od čega 6.510.054 običnih akcija sa pravom glasa i pravom na dividende i 4.950.979 preferencijalnih akcija bez prava glasa.

Vlasnici preferencijalnih akcija I klase imaju pravo na prioritetnu dividendu čiji je iznos najmanje jednak prosečnoj kamatnoj stopi na oročene dinarske depozite preko dvanaest meseci koju priznaje banka kod koje Društvo ima najveći dinarski depozit. U toku prve polovine 2023. godine ova kamata iznosila je 6,35% kod OTP banke kod koje je Društvo imalo najveće dinarske depozite u prvoj polovini 2023. godini.

Vlasnici preferencijalnih akcija II klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 2% nominalne vrednosti akcija.

Vlasnici preferencijalnih akcija III klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 1,5% nominalne vrednosti akcija.

Dodatno, vlasnici svih preferencijalnih akcija imaju pravo na dividendu koja se raspodeljuje vlasnicima običnih akcija.

Vlasnička struktura običnih akcija na dan 30. jun 2023. godine, kao i na dan 31. decembar 2022. godine je prikazana u sledećoj tabeli (% vlasništva):

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Philip Morris Holland Holdings B.V.	83,6	83,6
Akcionarski fond	16,2	16,2
Manjinski akcionari	0,2	0,2
	100,0	100,0

Promene na kapitalu su prikazane na sledeći način:

	Akcijski kapital	Ostali sveobuhvatni rezultat	Neraspoređena dobit	Ukupno
Na dan 1. januar 2022. godine	11.461.033	23.839	5.387.717	16.872.589
Povećanje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	4.441	-	4.441
Beneficije zaposlenima	-	19.172	-	19.172
Dobit za godinu	-	-	6.221.231	6.221.231
Dividenda za 2021. godinu	-	-	(5.387.717)	(5.387.717)
Na dan 31. decembar 2022. godine	11.461.033	47.452	6.221.231	17.729.716
Povećanje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	(4.166)	-	(4.166)
Beneficije zaposlenima	-	(854)	-	(854)
Dobit za period	-	-	3.385.470	3.385.470
Dividenda za 2022. godinu	-	-	(6.221.231)	(6.221.231)
Na dan 30. jun 2023. godine	11.461.033	42.432	3.385.470	14.888.935

29. Revalorizazione rezerve

Revalorizazione rezerve predstavljaju rezerve formirane po osnovu rezervi za penzije i kompenzacije na osnovu plaćanja akcijama.

	2023	2022
Stanje na dan 1. januar	47.452	23.839
Povećanje/(Smanjenje) beneficije zaposlenima	(4.166)	4.441
Beneficije za penzije	(854)	19.172
Na kraju perioda	42.432	47.452

Revalorizazione rezerve uključuju i aktuarske dobitke/gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Penzioni planovi

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Primanja zaposlenih“ i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

Na nivou Matičnog Društva postoji poseban plan naknada za rukovodioce koji se primenjuje u svim Društvima koja posluju u sastavu Matičnog Društva. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama PMI Inc. nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju dugoročnu kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu Matičnog Društva nakon trogodišnjeg perioda službe.

Troškovi kompenzacije u akcijama su ustanovljeni pozivanjem na fer vrednost datih instrumenata kapitala odmerene na datum dodeljivanja. Fer vrednost se poziva na tržišnu cenu običnih akcija Matičnog Društva na datum dodeljivanja prava na naknadu zaposlenom. Troškovi se priznaju ravnomerno tokom celog perioda izvršenja kao trošak beneficija zaposlenih sa odgovarajućim rezervisanjima na kapitalu.

30. Neraspoređena dobit

Promene na računu neraspoređene dobiti su bile kao što sledi:

	2023	2022
Na početku perioda	6.221.231	5.387.717
Dobit za period	3.385.470	6.221.231
Dividenda iz prethodne godine (Napomena 17)	(6.221.231)	(5.387.717)
Na kraju perioda	3.385.470	6.221.231

31. Dugoročna rezervisanja

Promene na računu su bile kao što sledi:

	Jubilarnе nagrade	Naknade po odlasku u penziju	Sudski sporovi i ostala rezervisanja	Ukupno
Na dan 1. januar 2022. godine	98.495	91.103	35.566	225.164
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(8.687)	(623)	(6.884)	(16.194)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	4.016	8.152	-	12.168
Troškovi minulog rada	-	426	-	-
Ukidanje rezervisanja	-	-	(4.372)	(4.372)
Prenos aktuarskog dobitka na rezerve	-	(22.981)	-	(22.981)
Revalorizacija	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2022. godine	93.824	76.077	24.310	194.211
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	-	-	(1.353)	(1.353)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	8.628	4.018	-	12.646
Troškovi minulog rada	-	1.005	-	1.005
Ukidanje rezervisanja	-	-	(15)	(15)
Prenos aktuarskog dobitka na rezerve	-	-	-	-
Revalorizacija	-	-	-	-
Na dan 30. jun 2023. godine	102.452	81.100	22.942	206.494

Rezervisanja izvršena u 2023. godini prikazana su u okviru Troškova amortizacije i rezervisanja u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Dugoročna rezervisanja za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju procenjuju se od strane eksternog nezavisnog aktuara svake druge godine. Osnovne aktuarske pretpostavke za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju prikazane su kao što sledi:

	2023	2022
Diskontna stopa	7,50%	7,50%
Buduće povećanje zarada	11,00%	4,00%
Smrtnost	EVK90	EVK90
Godine starosti za odlazak u penziju	Po sticanju jednog od uslova za penziju	

32. Obaveze i rashodi po osnovu lizinga

Prilikom primene MSFI 16, Društvo je priznalo obaveze po osnovu lizinga koji je prethodno bio klasifikovan kao "Operativni lizing" po principima MRS 17 "Lizing". Ove obaveze su odmerene po osnovu preostalih rata plaćanja za lizing, diskontovanih korišćenjem inkrementalne kamatne stope zaduživanja Društva na dan 01. januar 2019. godine.

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Dugoročne obaveze po osnovu lizinga u zemlji	103.158	122.649
Kratkoročne obaveze po osnovu lizinga u zemlji	115.707	108.843
	218.865	231.492

32. Obaveze i rashodi po osnovu lizinga (nastavak)

Rashodi po osnovu lizinga priznati u okviru bilansa uspeha

	2023	2022
Amortizacija prava na korišćenje osnovnih sredstava (Napomene 6 i 20)	60.506	66.033
Troškovi koji se odnose na kratkoročni lizing	26.015	37.683
Troškovi koji se odnose na lizing sredstava male vrednosti koja nisu prikazana kao kratkoročni lizing	20.943	15.364
Troškovi kamata po osnovu lizinga (Napomena 11)	7.100	8.436
Troškovi koji se odnose na varijabilna plaćanja lizinga koja nisu uključena u obaveze za lizing	2.295	2.468
	116.859	129.984

33. Obaveze iz poslovanja

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Dobavljači - povezana pravna lica na inostranom tržištu	3.946.155	4.822.510
Dobavljači - na domaćem tržištu	1.802.493	1.798.728
Dobavljači - na inostranom tržištu	226.396	342.068
Dobavljači - povezana pravna lica na domaćem tržištu	152.313	216.961
	6.127.357	7.180.267

Uslovi i vrsta odnosa povezanih pravnih lica iskazani su u Napomeni 38.

34. Ostale kratkoročne obaveze

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Obaveze za dividendu	6.243.527	23.590
Obaveze za zarade i ostale kratkoročne obaveze	283.495	186.157
Obaveze za neiskorišćene godišnje odmore i ostale obaveze	68.434	72.894
	6.595.456	282.641

35. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Obaveza za akcizu	4.897.474	4.896.004
Razgraničeni troškovi	858.056	1.035.502
Obaveza za porez na dobit	151.033	222.867
Ostali porezi i doprinosi	31.974	54.557
	5.938.537	6.208.930

35. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja (nastavak)

Razgraničeni troškovi u iznosu od RSD 858.056 (2022: RSD 1.035.502) obuhvataju:

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Podsticaji za trgovinu	372.278	374.383
Direktni troškovi marketinga	157.255	264.450
Obezbedjenje, čišćenje i pomoćno osoblje	72.304	73.674
Troškovi licenci za softver	60.186	2.913
Troškovi održavanja	49.969	69.683
Troškovi komunalnih usluga	39.085	51.150
Agencijske, konsultantske, revizorske i pravne usluge	23.054	33.295
Primanja zaposlenih (uključujući poreze)	14.728	27.643
Troškovi zaposlenih preko agencija	14.623	17.958
Transport i špedicija	12.713	12.904
Ostalo	41.861	107.449
	858.056	1.035.502

36. Vanbilansna sredstva i obaveze

	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Garancije za akcizu, carine i PDV	8.100.000	8.100.000
Materijali, poluproizvodi i roba u tuđem vlasništvu	8.277.945	7.928.156
Dodatno penziono osiguranje	656.551	633.385
	17.034.496	16.661.541

37. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo usaglašava potraživanja i obaveze sa svojim poslovnim partnerima u 2023. godini sa stanjima na kontima ili zapisnika o poređenju. Rezultati usaglašavanja izvršenih u izveštajnom periodu su zadovoljavajući.

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanja povezanih strana". Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Društva Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. Krajnje matično Društvo je Društvo Philip Morris International Inc, New York, SAD.

Salda na dan 30. jun 2023. godine i 31. decembar 2022. godine, kao i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva sastoje se iz sledećeg:

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

a) Salda sa povezanim pravnim licima	Odnos	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano	877.501	307.954
Potraživanja od kupaca, bruto	matično	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 33)	povezano	(4.098.468)	(5.039.471)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično	-	-
Ukupno		(3.220.967)	(4.731.517)

Salda potraživanja sa povezanim pravnim licima prikazana su u tabeli ispod:

i) Povezano pravno lice	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Philip Morris Products S.A.	872.428	296.000
Philip Morris Services S.A.	2.952	4.082
Philip Morris Manufacturing and Technology Bologna SPA	1.540	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	396	180
Philip Morris Romania S.R.L	67	-
Philip Morris Kazakhstan LLP	60	-
UAB Philip Morris Lietuva	37	99
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	9	84
Philip Morris Manufacturing GMBH	8	-
Papastratos Cigarette Manufacturing	4	69
Philip Morris Tutunski Kombinat Skoplje	-	7.340
Philip Morris CR A.S.	-	68
Philip Morris Polska S.A.	-	22
Philip Morris Manufacturing Senegal	-	10
Ukupno	877.501	307.954

Salda obaveza prema povezanim pravnim licima prikazana su u tabeli ispod:

ii) Povezano pravno lice	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Philip Morris Products S.A.	(1.998.819)	(1.686.793)
AO Philip Morris Izhora	(791.763)	(2.593.682)
Philip Morris International IT	(537.913)	(79.466)
Philip Morris CR A.S.	(233.812)	(100.612)
Philip Morris Services d.o.o. Beograd	(152.313)	(216.961)
Philip Morris Global Brands INC.	(136.534)	(191.584)
Philip Morris Products S.A. OC Division	(131.883)	(121.032)
PMI Service Center Europe	(87.015)	(26.883)
Philip Morris Montenegro LTD	(10.738)	(9.258)
Philip Morris Services S.A.	(8.482)	(11.664)
Philip Morris Kazakhstan LLP	(6.465)	-
PMI Global Services INC	(1.707)	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	(377)	(538)

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

ii) Povezano pravno lice

Philip Morris Polska S.A.
Philip Morris Manufacturing and Technology Bologna SPA
UAB Philip Morris Lietuva
Philip Morris Romania S.R.L

30-Jun-2023	31-Dec-2022
(330)	(317)
(191)	(65)
(114)	(469)
(12)	(147)
(4.098.468)	(5.039.471)

Ukupno

b) Transakcije sa povezanim pravnim licima

Odnos

Nabavke
Prodaja
Ostali troškovi poslovanja

povezano
povezano/matično
povezano

2023	2022
4.792.253	5.031.046
4.088.895	4.392.447
2.244.441	2.094.330

Nabavke od povezanih pravnih lica prikazane su u tabeli ispod:

i) Povezano pravno lice

Philip Morris Products S.A.
AO Philip Morris Izhora
Philip Morris CR A.S.
Philip Morris Kazakhstan LLP
Philip Morris Manufacturing and Technology Bologna SPA
Philip Morris Products S.A. Manufacturing
Philip Morris Ukraine
UAB Philip Morris Lietuva
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.
Papastratos Cigarette Manufacturing
Philip Morris Polska S.A.
Philip Morris Romania S.R.L

2023	2022
2.659.003	1.848.510
1.914.085	2.936.233
158.722	158
60.383	-
60	-
-	97.504
-	57.305
-	48.101
-	38.292
-	4.655
-	258
-	30
4.792.253	5.031.046

Ukupno

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

Prodaja povezanim pravnim licima prikazana je u tabeli ispod:

ii) Povezano pravno lice

	2023	2022
Philip Morris Products S.A.	4.076.764	4.391.576
Philip Morris Albania SH.P.K.	6.496	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	1.656	138
UAB Philip Morris Lietuva	1.590	78
Philip Morris Manufacturing and Technology Bologna SPA	1.540	-
Philip Morris Polska S.A.	489	99
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	140	27
Philip Morris Romania S.R.L	67	20
Philip Morris CR A.S.	64	36
Philip Morris Kazakhstan LLP	60	-
Philsa Philip Morris Sabanci	12	-
Philip Morris Manufacturing GMBH	8	27
Philip Morris Korea INC.	5	-
Papastratos Cigarette Manufacturing	4	-
Philip Morris Tutunski Kombinat Skoplje	-	320
AO Philip Morris Izhora	-	126
	-	-
Ukupno	4.088.895	4.392.447

Ostali troškovi poslovanja iz transakcija sa povezanim pravnim licima prikazani su u tabeli ispod:

iii) Povezano pravno lice

	2023	2022
Philip Morris Services d.o.o. Beograd	793.152	726.777
Philip Morris International IT	453.702	416.194
Philip Morris Global Brands INC.	408.210	357.550
Philip Morris Products S.A. OC Division	241.638	268.860
Philip Morris Products S.A.	214.714	208.246
PMI Service Center Europe	60.196	48.669
Philip Morris Services S.A.	35.860	32.450
Philip Morris Montenegro LTD	30.366	26.062
CTPM International SA	6.066	6.941
Philip Morris International INC.	453	1.155
Philip Morris Manufacturing and Technology Bologna SPA	84	378
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	-	1.048
Ukupno	2.244.441	2.094.330

Naknade ključnom rukovodstvu

Naknada koja se isplaćuje ključnom rukovodstvu za njihove usluge, bilo da su ostvarili puno radno vreme ili honorarni rad, obuhvata platu po ugovoru. Dodatne naknade i kompenzacije mogu se isplatiti rukovodstvu za usluge u tom svojstvu, a takođe i za prisustvo sednicama Odbora direktora.

Ukupna naknada za ključno rukovodstvo za 2023. godinu uključena u bilans uspeha iznosi RSD 5.357 (2022: RSD 4.586).

39. Potencijalne obaveze

i) Pitanja zaštite životne sredine

Propisi o životnoj sredini u Republici Srbiji su u procesu razvoja i Društvo nije iskazalo obaveze na dan 30. jun 2023. godine za bilo koji predviđeni trošak uključujući naknade za pravne i konsultantske usluge, proučavanje lokacije, dizajn i primenu korektivnih planova, koji se odnose na pitanja zaštite životne sredine. Efikasno upravljanje zaštitom životne sredine u okviru Društva je na visokom nivou i Društvo je posvećeno stalnom unapređenju poslovnih aktivnosti kako bi postiglo najviše standarde održivosti.

ii) Sudski sporovi

Na dan 30. jun 2023. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čija visina tužbenih zahteva iznosi RSD 74.662. Prema instrukcijama dobijenih od advokata koji zastupaju Društvo u tim sporovima, a na osnovu procene svakog pojedinačnog sudskog spora, Društvo je izvršilo rezervisanje iznosa za sudske sporove od RSD 22.242 (Napomena 31). Rukovodstvo Društva procenjuje da će preostali deo tekućih sporova od RSD 51.720, biti rešen u korist Društva, pa je stoga procenilo da ne treba da vrši rezervisanje za te sporove.

40. Poreski rizici

Poreski zakoni Republike Srbije podležu različitim tumačenjima i čestim izmenama i dopunama. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti, može da se razlikuje od onih koje je izvršilo rukovodstvo Društva. Kao rezultat, neke transakcije mogu biti dovedene u pitanje od strane poreskih vlasti i Društvo može biti obavezno da plati dodatne poreze, kazne i kamate. Krajnji rok dospeća poreskih obaveza je pet godina. To znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neplaćene poreske obaveze u roku od pet godina od datuma transakcije. Rukovodstvo je ocenilo da Društvo nema nepriznatih poreskih obaveza koje su nastale zaključno sa 30. jun 2023. godine.

41. Naknade ovlašćenim revizorskim društvima

Tokom prve polovine 2023. godine Društvo nije koristilo usluge ovlašćenih revizorskih društava.

42. Događaji posle datuma bilansa stanja

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma odobrenja finansijskih izveštaja od strane Odbora direktora Društva 26. septembra 2023. godine koji bi zahtevali izmene ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje.

Niš, 26. septembar 2023. godine

Milena Popović

*Lice odgovorno
za sastavljanje izveštaja*

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Polugodišnji izveštaj o poslovanju Društva

Izjava Upozorenja

Ovaj polugodišnji izveštaj kao i finansijski izveštaji na dan 30. jun 2023. godine, nisu bili predmet revizije.

1. Prikaz razvoja i poslovanja Društva

U poređenju sa prvih šest meseci 2022. godine, u kojoj je ostvaren neto dobitak Društva od RSD 3.263.123, u prvih šest meseci u 2023. godini ostvaren je neto dobitak od RSD 3.385.470.

Veća dobit Društva rezultat je posvećenosti dugoročno održivom razvoju Društva uz implementaciju poslovnih modela koji doprinose očuvanju profitabilnosti i konkurentnosti uz maksimalno iskorišćenje proizvodnih kapaciteta.

Radi ispunjenja postavljenih ciljeva, poslujući u modelu uslužne proizvodnje, Društvo teži da očuva obim prodaje za domaće i za strana tržišta održavanjem profitabilnosti i konkurentnosti, uključujući i komercijalizaciju „RRP“ proizvoda. U okviru grupacije Philip Morris International pod „RRP“ proizvodima podrazumevaju se proizvodi koji predstavljaju, ili će verovatno/potencijalno predstavljati, proizvode smanjenog rizika od štetnosti za pušače koji se opredele za ove proizvode nasuprot daljem pušenju tradicionalnih cigareta.

Društvo nije imalo značajnije probleme prilikom naplate potraživanja. Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika jer ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja robe i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Takođe, Društvo ima utvrđene procedure koje obezbeđuju da se prodaja robe i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Kao rezultat navedenog, Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

2. Opis očekivanog razvoja Društva i glavnih rizika kojima je Društvo izloženo u narednih šest meseci

Cilj Društva je da kroz upravljanje kapitalom održi sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim zainteresovanim stranama povoljnosti u stabilnom okruženju i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Prelaskom na poslovni model uslužne proizvodnje Društvo je unapredilo model proizvodnje i poslovanja i nastaviće da maksimalno iskorišćava proizvodne kapacitete, što će uz dalju komercijalizaciju „RRP“ proizvoda održati profitabilnost i konkurentnost Društva.

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo matično Društvo. Politike matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kursa, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivativnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja robe i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjena za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od neispunjenja obaveza.

U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Upporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2022. godine**Manje od 1
godine**

Ugovori o garanciji (Napomena 36)	8.100.000
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	7.180.267

Na dan 30. jun 2023. godine

Ugovori o garanciji (Napomena 36)	8.100.000
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	6.127.357

3. Važni poslovni događaji koji su nastupili nakon proteka prvih šest meseci poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma podnošenja polugodišnjeg izveštaja Društva za prvih šest meseci 2023. godine koji bi zahtevali izmene ili napomene u finansijskim izveštajima.

4. Značajni poslovi sa povezanim licima

Za svrhe sastavljanje finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima". Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Društva Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. Krajnje matično Društvo je Društvo Philip Morris International Inc. New York, SAD.

Salda na dan 30. jun 2023. godine i 31. decembar 2022. godine, kao i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva sastoje se iz sledećeg:

i) Salda sa povezanim pravnim licima		Odnos	30-Jun-2023	31-Dec-2022
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano		877.501	307.954
Potraživanja od kupaca, bruto	matično		-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno		-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 33)	povezano		(4.098.468)	(5.039.471)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno		-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično		-	-
Ukupno duguje/(potražuje)			(3.220.967)	(4.731.517)
ii) Transakcije sa povezanim pravnim licima		Odnos	2023	2022
Nabavke	povezano		4.792.253	5.031.046
Prodaja	povezano/matično		4.088.895	4.392.447
Ostali troškovi poslovanja	povezano		2.244.441	2.094.330

Detalji transakcija sa svakim pojedinačnim povezanim pravnim licem su obelodanjeni u okviru Napomene 38. Transakcije sa povezanim pravnim licima.

Izjava lica odgovornih za sastavljanje polugodišnjeg izveštaja

Odgovorna lica za sastavljanje polugodišnjeg izveštaja

Aleksandar Jakovljević, zakonski zastupnik
Milena Popović, šef računovodstva

izjavljuju da je prema njihovom najboljem saznanju, polugodišnji izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih standarda finansijskog izveštavanja u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala Republike Srbije, Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i Napomenom 2.1 uz finansijske izveštaje i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Društva.

Niš, 26. septembar 2023. godine

Milena Popović

*Lice odgovorno
za sastavljanje izveštaja*

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik